

Посилюють виклад матеріалу та надають виданню досконалості монохромні елементи внутрішнього оздоблення. Задруковані форзаці, декоровані кіноплівкою, є гармонійним елементом комплексного дизайну та одним із засобів поліпшення смислового й естетичного сприйняття. Для дотримання загального лейтмотиву художнього оздоблення, що вдало доповнює текст, поля сторінок також прикрашено кіноплівкою, яка містить назву чергового розділу та порядковий номер сторінки. Завдяки креативному декорові окремі частини видання складають цілісну єдність.

Кожному розділові передують шмуцтитули, на якому повторюються та варіюються такі графічні знаки, як кінокамера, кінострічка, склянка з пензлями, палітра та фарби. Сміслові навантаження мають і орнаментальні елементи у вигляді заставки (кінокамера) й кінцівки (кінематографічна хлопка). Художник вдався до оригінального графічного дизайну "Змісту" на початку та наприкінці довідника. Назву кожного розділу супроводжують кадри кіноплівки з вмонтованими зображеннями кіноплакатів.

Загальна художня композиція каталогу органічно поєднується зі шрифтовим оформленням. Наприклад, у назві на обкладинці та в заголовках до підрозділів книги використано літери, котрі мають стильові національні ознаки. Основою, як зазначав художник Є. Льницький, слугував шрифт, розроблений О. Снарським за мотивами робіт одного з найкращих українських графіків Г. Нарбути. Шрифтові засоби вдало вирізняють і позиції бібліографічного опису. Наприклад, активний напівгрубий чітко виокремлює зону опису

назви плаката й акцентує увагу на першорядності цієї інформації поміж інших елементів бібліографії. Примітки авторки, розміщені наприкінці опису, відокремлено від основного тексту курсивом, що також привертає увагу до тексту. Такий дизайнерський хід допомагає увиразнити важливі деталі структури опису, крім того, сприяє швидкій навігації та полегшує опрацювання бібліографічного тексту. Отже, каталог, створений на засадах органічного поєднання текстової, візуальної інформації та оригінального художнього й поліграфічного виконання, сприймається як цілісний естетичний об'єкт.

Підсумовуючи, зауважимо, що каталог "Український кіноплакат 1947—1994 рр. з фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського" є помітним явищем вітчизняного культурно-мистецького простору, актуальним і популярним виданням, до створення якого на різних етапах долучилися висококваліфіковані й креативні фахівці. Наразі мистецький загал має презентабельний науковий довідник, пізнавальна, естетична та практична значущість якого безсумнівні. Видання слугуватиме цінним історичним джерелом для мистецтвознавців, художників, дизайнерів, кінознавців, істориків, бібліографів та широкого загалу поціновувачів кіноплаката.

*Тетяна Галькевич,
молодший науковий співробітник
відділу образотворчих мистецтв НБУВ*

Надійшла до редакції 7 червня 2019 року

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

ШКОЛА СИСТЕМАТИЗАТОРА

*Марина Ахвердова,
старший науковий співробітник відділу класифікаційних систем Книжкової палати України*

*Анна Діденко,
науковий співробітник відділу класифікаційних систем Книжкової палати України*

Приклади індексування видань класу 2 Релігія. Теологія (богослов'я)

Клас 2 Релігія. Теологія (богослов'я) містить матеріали з питань теорії, філософії, природи різних видів релігій, релігійної практики від доісторичних до сучасних форм світових релігій. Він має потужний арсенал спеціальних визначників, які можна використовувати під час побудови індексів для різноманітних видів світових віровчень, відображаючи їхні специфічні властивості.

Розділ 2-1/-9 Спеціальні визначники для позначення релігії, наприклад:

1) 2-1 *Теорія та філософія релігії. Природа релігії. Феномен релігії*

Індексування за фасетами:

2-1

1:2

2) 27-1 *Християнська теологія*

Індексування за фасетами:

27-1

1:27

3) 2-23(100) *Священные Писания мировых религий Джеймса Физера, Джона Пауэрса*

Розділ 21 Доісторичні релігії. Релігії ранніх суспільств, наприклад:

21(4-12) *Религии в Юго-Восточной Европе: историко-антропологический подход / Майкл Миттерауэр*

Розділ 22 Релігії, які виникли на Далекому Сході, наприклад:

221.3(510) *Даосизм: крайняя убежденность в истории, философии и практике. Духовная традиция / Ева Вонг*

Розділ 23 Релігії, які виникли на Індійському субконтиненті. Індійська релігія в широкому розумінні.

Індуїзм надзвичайно важко визначити. Ведизм та брагманізм можна розглядати як релігію архаїчного періоду і зазвичай розділ 233 слід використовувати для літератури з індуїзму.

Розділ 233 Індуїзм у вузькому значенні, наприклад:

233-1 *Індійська філософія крізь призму сучасної науки / пер. з англ. Тетяна Сахно*

233-565 *Дур Дурга-пуджа (свято світильників) в індуїзмі*

Розділ 24 Буддизм, наприклад:

243(515) *Ламаїзм. Тибетський буддизм*

Розділ 25 Релігії стародавнього світу. Другорядні культури та релігії, наприклад:

257.2(=16)"20"(02.062) *Долгочуб Валентин. Язичники атомного віку*

Розділ 26 Іудаїзм, наприклад:

26-242.4-277.2 *Левит. Народна Біблія*

Розділ 27 Християнство, наприклад:

27-252-277-29 *Съешь льва! Исследование Евангелия от Фомы*

27-534.5-282.5-386 *Мик Святой Николай Чудотворец. Житие и акафист*

Розділ 27 Християнство за напрямками поділяється на відповідні підрозділи.

Розділ 271.2 Православ'я. Східне православ'я. Православна церква. Східна православна церква, наприклад:

271.2-36 *Сим-534.5 Святой праведный Симеон Богоприимец. Житие и акафист*

Під час систематизації документів із православ'я слід надзвичайно критично ставитися до наведених у розділі прикладів, окремі з яких потребують редагування. Співробітники відділу подавали до Консорціуму УДК пропозиції щодо виправлення визначених помилок. Частина з них відредаговано, проте залишилися, наприклад, такі:

271.2-472.3-028.11 <i>Повний катехізіс</i>	271.2-472-022.43 <i>The Longer Catechism</i>
271.2-528-534.3 <i>Літанії</i>	271.2-528-534.5 <i>Litanies</i>
271.2-536.42 <i>Хресне знамення</i>	271.2-536.4 <i>Sign of the Cross</i>
271.2-536.72:664.661-024.42 <i>Антидор</i>	271.2-536.72:664.664.2-024.42 <i>Orthodox Church — ritual meal — bread remainder, antidoron</i>

Розділ 272 Римсько-католицька церква, наприклад:

272-526.2(497.5) *Римсько-католицькі вітари у Хорватії*

272-45-282.4/.5(477)(07)"2019". *Катехетично-молитовний посібник на Рік святості подружжя та сім'ї РКЦ в Україні — 2019 р.*

27-583+27-277]:272-732.2-051 *Іван-Павло II. Любов мені все пояснила. 365 днів роздумів та молитов*

Розділ 274 Протестантизм загалом. Протестанти. Дисиденти. Пуритани, наприклад:

274.5-287 *Твори Лютера. Т.б. Проповіді на Євангеліє від св. Івана / пер. укр мовою*

274-766(100)(09)"452*5":27-56(477)"2017"[(059) 500 років Реформації. Відзначення в Україні. Альманах

Розділ 28 Іслам, наприклад:

28-234=16 *Коран на славянском языке: список переводов, составленных Славянским отделением Нью-Йоркской публичной библиотеки*

Розділ 29 Сучасні духовні рухи охоплює різні види новітніх релігійних рухів: неохристиянські, орієнталістські, синкретичні, неоязичництво, наприклад:

299.7 *Христозороастризм. Новый Золотой век божеств и людей / И. Богомил*

У світовій практиці є чимало прикладів побудови індексів за фасетами. Це ключові слова у кодах, індексах, за якими можна визначити індекси для будь-якої теми, не обмежуючи їх кількість, та здійснювати пошук потрібної теми. До недоліків належить надмірний інформаційний шум під час пошуку. Отже, відбір індексів потребує від систематизатора вміння аналізувати тему, виділяти ключові слова, знаходити відповідні індекси та будувати код за методикою УДК.

Наприклад:

1) 903.26:21] (497.5) "631/634"(083.824) *Религии каменного века / Игорь Караванич, Наталия Чондич; [перевод на английский Мария Костич; фотографии Ивана Чондича [и др.]; рисунки и карты Ивана Чондича, Мартины Рончевич*

Індексування за фасетами:

903.26(497.5)"631/634"(083.824)

903.26"631/634"

21(497.5)"631/634"

21"631/634"

903.26:21

2) 279:29-79 *Вернет Жан. Секты: все о новых религиозных движениях и их последствиях / Жан Вернет; [перевод Арканжелы Смольё]*

Індексування за фасетами:

279

29

2-79

2-5

3) 27-9 *Християнство [Текст] / Чигиринська Ольга Олександрівна ; О. Чигиринська, О. Дорошенко. — Київ : Техніка, 2013. — 157 с.*

Індексування за фасетами:

27(091)

27-284

27-55

Надійшла до редакції 7 червня 2019 року